

Dendrologický průzkum – Hodonín

zahrada Galerie výtvarného umění

Objednatel: Galerie výtvarného umění v Hodoníně, p.o.

Úprkova 601/2

695 01 Hodonín

Zhotovitel

Alena Klimešová

ISA certified arborist

PD-1531A

Svitavské nábřeží 15

602 00 Brno

IČ: 75806878

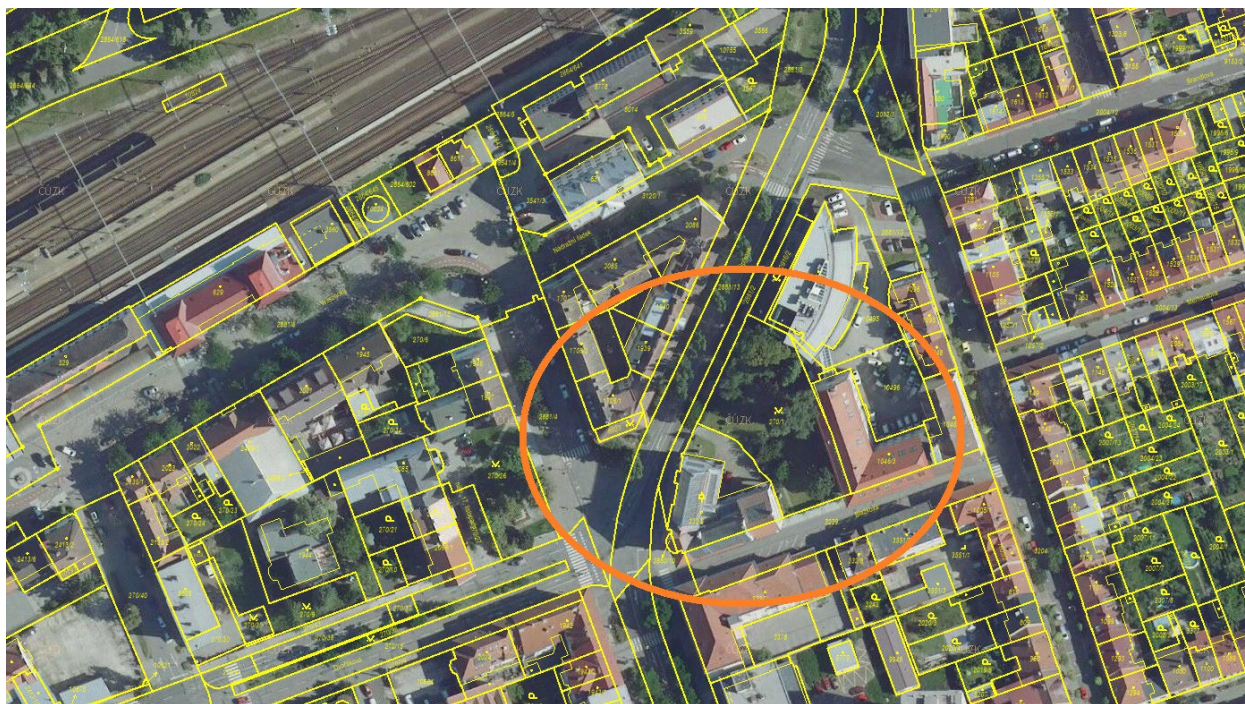
tel.: +420 604 609 987

e-mail: aklimesova@gmail.com

Hodnotitel:

Mgr. Alena Klimešová, DiS.

Lokalizace:

1 Zadání a průběh zpracování průzkumu

Dendrologický průzkum dřevin v zahradě Galerie výtvarného umění Hodonín byl zpracován na základě objednávky vlastníka pozemku. Součástí průzkumu je zjištění dendrometrických veličin stromů a keřů, vizuální hodnocení stavu stromů a keřů, stanovení jejich perspektivy a návrh opatření.

Dendrologický průzkum byl realizován na základě metodiky dle Standardu Agentury ochrany přírody a krajiny - AOPK ČR (SPPKA A:01:001:2018). U keřů byl celkový stav vyjádřen sadovnickou hodnotou. Bylo hodnoceno 18 kusů stromů a 25 kusů keřů včetně keřových skupin. Ke stromům byla pořízena fotodokumentace.

2 Vlastnické údaje

Dřeviny se nachází na pozemcích s parcelním číslem 270/1 a 232/8 v katastrálním území Hodonín. Pozemky jsou ve vlastnictví objednatele.

3 Podklady

- sběr dat v terénu dne 15. 8. 2022
- polohopisné zaměření 7/2022
- katastrální a ortofoto mapa z www.nahlizenidokn.cuzk.cz

4 Údaje o stanovišti

Nadmořská výška lokality je 174 m.n.m.. Dřeviny se nachází v zahradě přiléhající budově Galerie.

Na základě zhodnocení cíle pádu dle metodiky QTRA (Quantified Tree Risk Assessment) se plocha z hlediska provozní bezpečnosti v současné době nachází v zóně 3.

5 Metodika dle Standardu Agentury ochrany přírody a krajiny - AOPK ČR (SPPKA A:01:001:2018) - vizuální hodnocení stromů

Základní údaje

Název lokality:

Identifikace plochy.

Inventarizační číslo:

Číslo dřeviny v rámci lokality, v případě existující inventarizace převzaté číslo s uvedením zdroje v závěrečné zprávě.

Taxon:

Vědecký název stromu.

Datum:

Datum hodnocení v terénu.

Hodnotitel:

Jméno hodnotitele.

Dendrometrické údaje:

Průměr kmene:

Udáván v centimetrech, měřen pásmem nebo průměrkou ve výšce 1,3 m; větví-li se dřevina níže, je měřen pod rozvětvením a tento fakt je uveden v poznámce. Má-li strom více kmenů je udávána hodnota pro 2 nejsilnější kmeny.

Šířka koruny:

Reprezentativní průměr průmětu koruny. Udávána v metrech (krokováním, odhadem) jako průměrná hodnota dvou na sebe kolmých průmětů koruny na zem.

Výška dřeviny:

Vzdálenost mezi bází kmene a vrcholem koruny. Udávána v metrech (měřením laserovým výškoměrem) odhadem s přesností +/- 1 m.

Výška nasazení koruny:

Vzdálenost mezi patou kmene a místem, kde začíná hlavní objem větví. Udávána v metrech odhadem s přesností +/- 0,5 m.

Hodnocení stromu (údaje k hodnocení stavu stromu jsou uvedeny v poznámce k hodnocení stavu):

Fyziologické stáří - vývojové stádium stromu v době hodnocení, které nemusí vždy souviset s věkem dřeviny.

Stupeň A - strom ve fázi ujímání po výsadbě

Stupeň B – aklimatizovaný mladý strom ve fázi růstu a utváření architektury koruny

Stupeň C - dospívající jedinec dorůstající do velikosti dospělého jedince

Stupeň D - dospělý jedinec s ukončenou fází výškového přírůstu, nadále se zvětšuje objem koruny

Stupeň E - senescentní jedinec s odumírající primární korunou, vývoj sekundárního obrostu

Fyziologická vitalita - životaschopnost stromu – charakteristika jedince z pohledu dynamiky průběhu jeho fyziologických funkcí, hodnocena na základě znaků jako jsou stav olistění koruny, změny ve formě koncových větvení, dynamika vývoje sekundárních výhonů, prosychání na periferii koruny apod.

Hodnota 1 - výborná až mírně snižená – výše popsané znaky se mohou vyskytovat, ale pouze krátkodobě (vlivem zastínění, redukce, uvolnění ze zápoje apod.

Hodnota 2 - zřetelně snižená – stagnace růstu, prosychání koruny na perifererii

Hodnota 3 - výrazně snižená – začínající ústup koruny, možná suchá vrcholová partie koruny, předpoklad, že se bude stav nadále zhoršovat

Hodnota 4 - zbytková vitalita – většina koruny odumřelá

Hodnota 5 - suchý strom – zcela odumřelý strom

Stabilita – hodnotí úroveň rizika selhání stromu vývratem, zlomem kmene nebo odlomením části koruny.

Hodnota 1 - výborná až dobrá – bez defektů či s defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků

Hodnota 2 - zhoršená – defekt ve fázi vývoje, lze řešit péstebním zásahem

Hodnota 3 - výrazně zhoršená – často souběh několika typů defektů ve fázi vývoje či jeden přítomný staticky významný defekt, vyžaduje stabilizační zásah

Hodnota 4 - silně narušená – souběh staticky významných defektů, vyžaduje výrazný stabilizační zásah s alternativou kácení, výrazně zkrácená perspektiva stromu

Hodnota 5 - kritická – strom, který bezprostředně hrozí pádem nebo rozlomením

Zdravotní stav - hodnotí stav stromu z pohledu jeho mechanického narušení či poškození (abiotickými či biotickými činiteli).

Hodnota 1 - výborný až dobrý – narušení malého rozsahu bez vlivu na perspektivu daného stromu

Hodnota 2 - zhoršený – mechanické narušení významného charakteru, často vyžaduje realizaci pěstební opatření

Hodnota 3 - výrazně zhoršený – několik typů poškození bez vzájemného propojení; často snižuje perspektivu daného stromu

Hodnota 4 - silně narušený – souběh více závažných defektů, významně ovlivňující perspektivu daného stromu

Hodnota 5 - kritický / rozpadlý strom – celkově se rozpadající či rozpadlý strom

Provozní bezpečnost – je syntetická hodnota vyjadřující míru ohrožení cíle pádu.

Stupeň 0 – optimální - stromy zcela bezpečné, bez zjevných defektů a nevyžadující žádné stabilizační zásahy

Stupeň 1 – snižená - stromy s mírnými defekty či defekty ve vývoji

Stupeň 2 – silně snižená - stromy s výraznými defekty, náchylné k selhání, zlomu či vývratu, vyžadující rychlý zásah

Stupeň 3 – havarijní stav - stromy v havarijním stavu vyžadující okamžitý zásah k jejich stabilizaci s alternativou kácení

Perspektiva - charakterizuje zjednodušeným způsobem předpokládanou délku existence stromu a tím doporučuje míru ochrany, investic do pěstebních opatření a hodnotu stromů na dané lokalitě.

Kategorie A - dlouhodobě perspektivní – strom na stanovišti vhodný a udržitelný po desítky let, strom vysoké kvality a hodnoty, bez zásadních příznaků, jež by snižovali jeho dlouhodobé setrvání; stromy zvláště chráněné (památné, VKP..)

Kategorie B - krátkodobě perspektivní – strom na stanovišti dočasně udržitelný, strom průměrné kvality a hodnoty, stromy s příznaky, které lze ovlivnit či odstranit pěstebními zásahy a péčí

Kategorie C - neperspektivní – strom na stanovišti nevhodný, případně s velmi krátkou předpokládanou dobou ponechání, strom nízké kvality a hodnoty, s projevem stresu či příznakem, který nelze účinně stabilizovat

Sadovnická hodnota - hodnotí stav stromu z pohledu jeho mechanického narušení či poškození (abiotickými či biotickými činiteli).

Hodnota A - jedinec velmi hodnotný – typický či požadovaný habitus, vzrostlý, zdravý, nepoškozený, plně vitální, dlouhodobě perspektivní jedinec

Hodnota B – jedinec nadprůměrně hodnotný – oproti hodnotě 1 jedinec s určitými nedostatky, které však významněji nesnižují jeho hodnotu, alespoň polovičních rozměrů dosažitelných na stanovišti, dlouhodobě perspektivní

Hodnota C - jedinec průměrně hodnotný – habitus se může významně odchylovat od normálu, případné poškození nebo výskyt chorob a škůdců podstatně neovlivňuje vitalitu, střednědobě až dlouhodobě perspektivní jedinec

Hodnota D - jedinec podprůměrně hodnotný – v důsledku stáří, chorob, škůdců nebo poškození je podstatně snižena vitalita, krátkodobě perspektivní jedinec

Hodnota E - jedinec velmi málo hodnotný – v důsledku stáří, chorob, škůdců či poškození jedinec bez perspektivy.

Návrh ošetření (přehled vybraných typů pěstebních technologií):

Zkratka technologie	Název technologie	Upřesnění v poznámce k ošetření
Řez stromů:		
S-RV	Řez výchovný	
S-RZ	Řez zdravotní	
S-RB	Řez bezpečnostní	
S-RLSP	Lokální redukce směrem k překážce	X
S-RLLR	Lokální redukce z důvodu stabilizace	X
S-RLPV	Úprava průjezdného či průchozího profilu	

Zkratka technologie	Název technologie	Upřesnění v poznámce k ošetření
S-OV	Odstranění výmladků	
S-RO	Redukce obvodová	X
S-SSK	Stabilizace sekundární koruny	X
Kácení:		
S-KV	Kácení stromů volné	X
S-KSP	Kácení stromů s přetažením	X
S-KPV	Postupné kácení s volnou dopadovou plochou	X
S-KPP	Postupné kácení s překážkou v dopadové ploše	X

Definice hlavních typů řezů:

Řez výchovný - Cílem výchovného řezu je podpořit u mladých stromů charakteristickou architekturu a tvar koruny, typický pro daný druh či kultivar a dát tak základ k vytvoření zdravé, vitální, funkční a stabilní koruny v období dospělosti stromu. Zahrnuje i přizpůsobení koruny funkčním požadavkům stanoviště (např. úpravu podchodné či podjezdové výšky či redukci koruny směrem k překážkám).

Řez zdravotní - Cílem zdravotního řezu je zabezpečení dlouhodobé funkce a perspektivy stromu s udržením jeho dobrého zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti. Snahou je zachovat architekturu koruny žádoucí pro daný taxon a fyziologické stáří daného jedince. Řez zdravotní neřeší aktuální statické poměry celého jedince (jako například riziko vývratu, zlomu kmene, rozpadu koruny apod.).

Řez bezpečnostní – Jedná se o řez zaměřený pouze na zajištění aktuální provozní bezpečnosti stromu, neřeší však komplexní statické poměry celého jedince, jako například možnost vývratu, zlomu kmene, rozpad koruny apod. Zahrnuje odstraňování silných suchých větví, odlehčení větví se zřetelnými staticky významnými defekty a větví zavěšených či zlomených.

Redukční řezy lokální – řez zkracující či odstraňující větve směrem k překážce, z důvodu stabilizace nebo zvýšení profilu, nezahrnuje řez zdravotní, rozlišujeme 3 typy:

Redukce směrem k překážce

Redukce z důvodu stabilizace

Zvýšení průjezdného / průchozího profilu

Redukce obvodová – řez zmenšující objem koruny především ve svrchní třetině za účelem zmenšení náporové plochy koruny a snížení těžiště stromu. Nejvíce se zkracují větve v horní části koruny a směrem dolů se délka zkrácení zmenšuje.

Priorita ošetření – doporučená doba k realizaci pěstebního zásahu vzhledem k datu hodnocení.

Priorita 0 - zásah nutný realizovat ihned

Priorita 1 - zásah realizovaný v první etapě prací, často pro zajištění provozní bezpečnosti či udržení kontinuální pěstební péče, měl by být realizováno do 1 vegetačního období od hodnocení

Priorita 2 - zásah potřebný, ale bez zásadní priority, realizace do 2 až 3 let od hodnocení

Priorita 3 – zásah k provedení v delším časovém horizontu, realizace do 5 let od hodnocení, často jde o případ, kdy pěstební zásah byl realizován nedávno

6 Hodnocení cíle pádu dle metodiky Quantified Tree Risk Assessment (QTRA)

zóna 3

Hodnota majetku: 54 tis. až 540 tis. Kč

Pobyt osob: od 2 min do 15 min

Pohyb chodců a cyklistů: od 2 do 7 za hodinu

Denní pohyb vozidel: od 48 do 480 rychl./ 50 km/hod

7 Vlastní dendrologický průzkum – hodnocení stavu

Na ploše bylo hodnoceno 18 kusů stromů. Jedná se ve větší míře o dospělé stromy, v menší míře pak o nové výsadby (č. 2, 4, 7), a stromy v kategorii dospívající (č. 3, 9, 16, 18).

Stanoviště celkově vykazuje známky zhutnění.

Fyziologická vitalita je spíše mírně až výrazně snižena, především vlivem sucha, a to jak u dospělých jedinců tak u dvou vysazených stromů (č. 2, 4). Strom č. 8 je zcela suchý. Výbornou vitalitu s předpokladem dalšího nárůstu objemu koruny mají dospělé stromy č. 6 a 10 a ostatní mladé stromy.

Stabilita stromů a zdravotní stav je místy zhoršený, z důvodů jednotlivě vypsanych v poznámce tabulkové části, převážně však kvůli přítomnosti silných suchých větví v koruně, případně vzhledem k asymetrické koruně dané náklonem za světlem. U mladých stromů je třeba se soustředit na výchovný/zdravotní řez a potlačení kodominantních větvení.

Z hlediska perspektivy jsou v kategorii dlouhodobě perspektivní stromy vitální a mladé, v kategorii krátkodobě perspektivní stromy výrazně prosychající a v kategorii neperspektivní stromy bez výhledu na zlepšení vitality či zcela suchý.

Na ploše bylo hodnoceno 25 kusů keřů, z toho 4 živé ploty. Mezi zastoupenými taxony se vyskytují víceméně stejnou měrou druhy listnaté i jehličnaté. Listnaté druhy trpí více suchem či nedostatečnou péčí, živé ploty jsou však v dobré kondici.

9 Návrh pěstebních opatření

Navrhované ošetření u sestává z realizace bezpečnostních i zdravotních řezů, dále jsou navrženy 3 redukce a u stromů č. 8, 11 a 13 kácení.

Vzhledem ke stavu stanoviště je alespoň u vybraných dřevin navržena úprava stanovištních poměrů radiálním mulčováním za účelem provzdušnění a zlepšení půdní struktury.

10 Shrnutí

Posuzovanou lokalitu tvoří přilehlá zahrada budovy Galerie výtvarných umění Hodonín. Věkovou strukturu tvoří převážně dospělý jedinci na prahu senescence a nová výsadba. Chybí větší zastoupení dospívajících a vitálních dospělých stromů. Dřeviny na ploše trpí suchem, nicméně stále víceméně dobře plní ekosystémové služby.

Za kosterní lze považovat především strom č. 6 – *Tilia platyphyllos*, vzhledem k výborné vitalitě a již objemné koruně, perspektivní ze širšího úhlu pohledu je rovněž č. 3 – *Robinia pseudoacacia*, č. 7 – *Quercus rubra*, č. 10 – *Taxus baccata*, č. 12 – *Catalpa bignonioides*, č. 14 – *Morus nigra*, a č. 16 – *Acer platanoides*.

Při posouzení stavu jednotlivých dřevin navrhuji provést ošetření dle tabulkové části – příloha A.

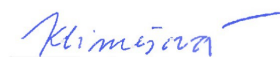
Identifikace dřevin dle mapové části – příloha B.

Fotodokumentace - příloha C.

Pěstební opatření musí být realizováno kvalifikovanými arboristy s certifikací (EAC, ISA, ČCA).

V případě nové výsadby je nutný odborně správný postup včetně přípravy stanoviště - tzn. celého dostupného prokořenitelného prostoru - a včetně svedení a využití dešťové vody. Rovněž je nutné dodržet kvalitní následnou péči po výsadbě (5 let) tak, aby bylo zajištěno dlouhodobé prospívání stromů, stromy mohly dosáhnout dospělého věku a plnit všechny své environmentální i ekologické funkce.

V Brně,
dne 21.8.2022

Seznam příloh:

- A – tabulková část**
- B – mapová část**
- C - fotodokumentace**

číslo	taxon	průměr kmene	výška	výška nasazení koruny	průmět koruny	fyzilogické stáří	vitalita	zdravotní stav	stabilita	perspektiva	poznámka ke stavu	ošetření hlavní	ošetření doplňkové	poznámka k ošetření	priorita
1	Acer platanoides	48	13	2	11	D	2	2	1	B	silné suché větve, infekce kmene, předpoklad zhoršování vitality v důsledku sucha	S-RB	kontrola za 3 roky	v případě ponechání na stanovišti doporučuji vylepšit stanoviště – provzdušněním (radiální mulčování) a vhodnou úpravou povrchu.. mulčování	0
2	Tilia cordata	9	5	2	3	B	1	1	1	A	mírné prosychání v důsledku sucha, lze řešit závlahou v době přísušku	S-RV	podchodná výška	potlačit výhon konkurující terminálu, odstranit vyvázání k bambusu, dle potřeby odstraňovat v etapách (v průběhu několika let, ne najednou) spodní větve pro zajištění podchodné výšky	1
3	Robinia pseudoacacia	12	9	3	5	C	1	2	2	A	tlaková vidlice vyvíjející se	S-RZ		podpora terminálu, potlačení kodominantního větvení	1
4	Acer pseudoplatanus 'Leopoldii'	4	3	2	2	B	3	1	1	B	výrazný ústup vitality z důvodu sucha				
5	Populus nigra	88	25	3	13	D	3	2	2	B	silné suché větve	S-RO	S-RB	obvodová redukce 10%	2
6	Tilia platyphyllos	20,20,1 8,20	11	1	9	D	1	1	1	A	vícekmén		úprava stanovištních poměrů – radiální mulčování		

číslo	taxon	průměr kmene	výška	výška nasazení koruny	průmět koruny	fyzilogické stáří	vitalita	zdravotní stav	stabilita	perspektiva	poznámka ke stavu	ošetření hlavní	ošetření doplňkové	poznámka k ošetření	priorita
7	Quercus rubra	5	4	2	2	B	1	1	1	A		S-RV	úprava stanovištních poměrů – radiální mulčování	odstranit pahýlek po původním terminálu	1
8	Tilia cordata	58	16	3	11	D	5	5	5	C	zcela suchý	S-KPP			0
9	Acer palmatum	8	3	1	3	C	1	1	1	A		S-RZ		symetrizace koruny	1
10	Taxus baccata	24	7	0	5	D	1	1	1	A					
11	Robinia pseudoacacia	52	17	3	10	D	3	2	2	C	silné suché větve, předpoklad zhoršování vitality v důsledku sucha	S-KPP			1
12	Catalpa bignonioides	34	7	2	5	D	1	2	2	A	asymetrická koruna, poškození kmene	S-RB	S-RO	mírná redukce koruny 5%, podchodná výška k chodníku	1
13	Robinia pseudoacacia	44	17	5	7	D	3	2	2	C	silné suché větve, předpoklad zhoršování vitality v důsledku sucha, tlaková vidlice	S-KPP			1
14	Morus nigra	58	22	3	10	D	2	2	2	A	náklon za světlem, asymetrická koruna	S-RO	S-RB, úprava stanovištních poměrů – radiální mulčování	redukce o 10%	1
15	Ailanthus altissima	72	22	5	12	D	1	2	1	A	několik silnějších suchých větví	S-RB	redukce k fasádě vedlejší budovy		1
16	Acer platanoides	19	11	1	9	C	1	1	1	A					
17	Populus nigra 'Italica'	66	30	2	5	D	1	1	1	A					
18	Populus nigra 'Italica'	8	10	2	1	B	1	1	1	A	potlačení vedlejším topolem			v případě ponechání mírná lokální redukce u velkého topolu č.17 pro uvolnění místa pro topol č.18	

číslo	taxon	výška	průmět koruny	sadovnická hodnota	poznámka
19	Syringa vulgaris	3	3	B	
20	Hibiscus syriacus	2	1	B	živý plot stříhaný
21	Hibiscus syriacus	2	1	B	živý plot stříhaný
22	Chamaecyparis obtusa	2	1	B	
23	Thuja occidentalis	4	1	A	
24	Thuja occidentalis	4	1	A	
25	Juniperus sabina	2	2	A	
26	Juniperus sabina	2	2	A	
27	Juniperus sabina	2	2	A	
28	Chamaecyparis obtusa	2	1	B	
29	Symphoricarpos chenaultii 'Hancock'	0,6	0,6	A	živý plot stříhaný
30	Syringa vulgaris	5	3	C	
31	Taxus baccata	5	4	B	
32	Syringa vulgaris	5	3	D	
33	Syringa vulgaris	5	3	D	
34	Mahonia aguifolium	1,5	2	C	
35	Spiraea vanhouttei	1,5	1,5	B	
36	Chamaecyparis lawsoniana	5	2	A	
37	Chamaecyparis lawsoniana	4	2	A	
38	Spiraea vanhouttei	2	0,8	A	živý plot stříhaný
39	Rosa sp.	1,5	1,5	B	
40	Pinus mugo	2,5	4	B	
41	Forsythia x intermedia	2	2	B	
42	Forsythia x intermedia	2	2	B	
43	Pyracantha coccinea	1,5	1,5	A	

